

KESKUSTELUALOITE 11/2002 vp

Verotuksen kehittäminen

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa on parhaillaan valmisteilla ja tekeillä suuria veropoliittisia ratkaisuja. Ne liittyvät vuoden 2003 talousarvioesitykseen, syksyllä käytyyn tulopoliittisiin neuvotteluihin sekä verotuksen rakennetta ja muutostarpeita parhaillaan pohdivan kahden merkittävän työryhmän työhön.

Valtiovarainministeriön asettaman työryhmän tarkoituksenaan on selvittää ja arvioida tulo- ja varallisuusverotuksen kehittämistarpeet muun muassa kansainvälisen verokilpailun voimistuvia paineita silmällä pitäen. Pääministeri Lipposen johtaman talousneuvoston nimittämä huippuekonomisteista koostuva työryhmä puolestaan selvittää perusteellisesti koko verotuksen rakenne- ja muutostarpeet aina vuoteen 2010 asti. Molempien työryhmien työn on määrä valmistua lokakuun lopulla.

Myös julkisuudessa on viime aikoina käyty varsinkin eräiden yritysjohtajien virittämänä vilkasta verokeskustelua.

Ainoa paikka, jossa verotuksesta ei ole ollut mahdollisuutta kunnolla keskustella, on eduskunta. Kuitenkin juuri eduskunnan osallistuminen keskusteluun jo ennen lopullista päätöksen tekoa olisi äärimmäisen tärkeää.

Korkeana pysyvän työttömyyden nujertaminen ja työllisyyskehityksen odotettavissa oleva heikkeneminen lähikuukausien aikana ovat myös osaltaan korostamassa tarvetta keskustella siitä, miten ja millaisilla veroratkaisuilla parhaiten voitaisiin kohentaa työllisyyttä ja edistää yrittäjyyttä.

Erityisesti elinkeinoelämän piirissä on esitetty verotuksen korkean tason muodostuvan kestä-

mättömäksi menestyvän yritystoiminnan harjoittamiselle Suomessa pitkällä aikavälillä. Veropoliittisessa keskustelussa on noussut esille myös kysymys siitä, miten hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohja Suomessa tulevaisuudessa turvataan.

Verotukseen ja sen taustalla olevaan veropoliitiikkaan liittyy monenlaisia kysymyksiä, odotuksia ja vaatimuksia. Hyvän veropoliitiikan odotetaan olevan ennustettavaa, johdonmukaista ja pitkäjänteistä. Vaatimukset liittyvät ennen muuta verotuksen kokonaistaloudellisiin vaikutuksiin, verorasituksen jakautumiseen ja verotuksen kustannuksiin.

Verotuksen fiskaalisten — tulojen kerryttäminen julkiselle sektorille — ja muiden taloudellisten vaikutusten tulee vastata niille asetettuja talous- ja muita yhteiskuntapoliittisia tavoitteita. Verorasituksen edellytetään jakautuvan oikeudenmukaisesti ja verojärjestelmän odotetaan toimivan hallinnollisesti tehokkaasti. Hyvän verojärjestelmän ominaisuuksia arvioitaessa joudutaan ottamaan huomioon myös erinäiset kansainväliset näkökohdat ja reunaehdot. Erityisesti Suomen EU-jäsenyyden myötä verolainsäädännön liikkuma-ala on kaventunut verotuksen harmonisointipyrkimysten takia.

Veropoliitiikan suunnittelu ja verolakien valmistelu ovat osa talous- ja yhteiskuntapoliittista suunnittelua. Veropoliittista päätöksentekoa leimaavatkin erityisen vahvat talous- ja yhteiskuntapoliittiset sidokset. Kyse on hyvinvointiyhteiskunnan perustan turvaamisesta.

Tästä syystä verojärjestelmän kehittäminen ja merkittävät uudistukset tulee toteuttaa laaja-alaisen selvitystyön pohjalta. Veropoliittisen keskustelun ja selvitystyön keskeisin tavoite liittyy siihen, millaisella rahoituspohjalla suomalaista hyvinvointivaltiota jatkossa hoidetaan. Palkka-, yritys- ja muiden pääomaverojen ohella tarkastelun kohteeksi on otettava muun muassa energia- ja kulutusverotus, alkoholiverotus sekä liikenteen verotus.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittavasti,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun Suomen verojärjestelmästä ja sen kehittämisestä sekä verotuksen tulevista linjauksista ottaen huomioon hyvinvointiyhteiskunnan perustan turvaamisen ja työllisyyden parantamisen.

Helsingissä 3 päivänä syyskuuta 2002

Olavi Ala-Nissilä /kesk
Mirja Ryynänen /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
Markku Laukkanen /kesk
Hannes Manninen /kesk
Matti Vanhanen /kesk
Anneli Jäätteenmäki /kesk
Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Matti Väistö /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Maria Kaisa Aula /kesk
Kyösti Karjula /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk
Jukka Vihriälä /kesk
Juha Rehula /kesk
Eero Lämsä /kesk
Markku Rossi /kesk
Katri Komi /kesk

Paula Lehtomäki /kesk
Mauri Salo /kesk
Kari Myllyniemi /kesk
Tero Mölsä /kesk
Timo E. Korva /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Hannu Takkula /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Niilo Keränen /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Osmo Puhakka /kesk
Timo Kalli /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Tanja Karpela /kesk
Jari Leppä /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Seppo Lahtela /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk

Ajankohtaiskeskustelu 20.11.2002